

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14500,Solidarnosc-Ziemi-Lodzkiej.html>
2023-05-29, 08:08

Solidarność Ziemi Łódzkiej

„Solidarność Ziemi Łódzkiej”, pismo wydawane przez MKZ/ZR Ziemi Łódzkiej NSZZ „S” w 3 kolejnych edycjach pod tym samym tytułem.

Edycja I, nr. 1-13 nosiły podtytuł: „Biuletyn Informacyjny NSZZ »Solidarność« Międzyzakładowy [Komitet Założycielski Ziemi Łódzkiej](#)”. 11 (lub 1) X 1980-4 XII 1981 ukazało się 61 nr., obj. 4-16 s., oraz 27 wydań osobno numerowanych z podtytułem: „Dodatek nadzwyczajny”, obj. 2-4 s., format A4 (nr 6 i 7 format A5, nr 3-5 jednocześnie A4 i A5), w systematycznie rosnącym nakł. 2-50 tys. egz., druk na powielaczu białkowym przez działaczy „S” w siedzibie MKZ (nr. 1-3), techniką offsetową w prywatnych zakładach usługowych (nr 4 do poł. 1981), w Zakładzie Poligraficznym ZR (od poł. 1981 do XII 1981). Pismo wychodziło regularnie.

1 nr „Solidarności Ziemi Łódzkiej” poprzedzony został nr. 1 (i jedynym) gazety „Jedność”, opublikowanej 20 IX 1980 (data na winiecie 15 IX 1980). Założyciele: Benedykt Czuma, Andrzej Woźnicki i Stefan Niesiołowski; w redakcji: B. Czuma (redaktor nacz. od nr. 47), A. Woźnicki i S. Niesiołowski („Jedność” oraz „Solidarność Ziemi Łódzkiej” nr 1-XII 1980), Wojciech Mantaj (redaktor techn.), Ryszard Batory, Andrzej Terlecki (sekretarz redakcji od nr. 47), Rafał Terlecki, Małgorzata Bartyzel, Stanisław Nowina-Sroczyński; autorzy: Janusz Beksiak, Halina Bortnowska, Bogusław Chojecki, Elżbieta Czuma, Anna Fornalczyk, Grzegorz Grabowski, Rafał Kasprzyk, Tadeusz Niepokojczycki, Jan Ochyrski, Marek Styczyński, Włodzimierz Tomaszewski, Andrzej Waligórski, Andrzej Zamęcki, Beata Zatorska.

W piśmie materiały dot. zagadnień krajowych, zarówno ogólne, jak i dot. „S” (informacje krajowe - stała rubryka „Z kraju”, problematyka polityczna, sprawy społeczno-gospodarcze, zagadnienia związkowe szczebla krajowego

oraz materiały historyczno-kulturalne); zagadnienia dot. regionu łódzkiego – problematyka związkowa zw. z regionem, z Łodzią, bieżące informacje władz „S” w rubryce „Informacje MKZ”, a potem „Informacje ZR”; uchwały władz „S”, oświadczenia; informacje o działaniach (np. rozmowy z władzami miasta); komunikaty o spotkaniach delegatów zakładów pracy, relacje z tych spotkań; w okresie przed wyborami do władz związku w regionie łódzkim, w ich trakcie i po nich – liczne materiały zw. z tymi zagadnieniami, m.in. komunikaty, prezentacje kandydatów, informacje o przebiegu kampanii wyborczej, samych wyborów i ich wyników; publikacje o charakterze społecznym – teksty poświęcone protestom, akcjom strajkowym różnych grup społecznych w regionie, ich przyczyny, przebieg, rozmowy z władzami oraz efekty; art. dot. złej sytuacji materialnej ludności, związanej z zaopatrzeniem, brakiem wielu produktów na rynku, reglamentacją towarów, podwyżkami cen; tematy kulturalne i historyczne zw. z Łodzią i regionem łódzkim.

Problematyka zagraniczna (krótkie informacje, gł. z Europy zazwyczaj w rubryce „Z zagranicy”, tłumaczenia, przedruki z prasy zachodniej art. o Polsce, opisy wizyt delegacji „S” w krajach europejskich, o sytuacji w krajach tzw. demokracji ludowej, a także 2 korespondencje z Paryża).

Hurtowa cena pisma wynosiła 3 zł, detaliczna 5 zł. Kolportaż na terenie zakładów pracy w regionie poprzez przedstawicieli Komisji Zakładowych.

Edycja II, podtytuł „Biuletyn Informacyjny” (oprócz nr. z VIII 1983); w winiecie motto – słowa Józefa Piłsudskiego: „Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo”; 1982–1983 ukazało się co najmniej 17 nr., obj. 2 s., format A4, brak danych dot. nakł.; drukowane pocz. za pomocą matryc białkowych, nast. techniką sitodruku przez W. Mantaja i R. Terleckiego w jego garażu.

W redakcji: R. Terlecki, S. Nowina-Sroczyński (byli oni także autorami tekstów), W. Mantaj (redaktor techn.).

W piśmie m.in. problematyka krajowa (teksty o poczynaniach

i decyzjach władz, sytuacji w kierownictwie PZPR, tematyce historycznej, w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 V oraz w rocznicę wydarzeń VIII 1980); przedstawiano także zagadnienia regionalne (poświęcony łódzkim dziennikarzom fragment oficjalnego Serwisu Informacyjnego Kł PZPR z 1 III 1982 informujący o wpływach „S” w środowiskach dziennikarzy prasowych, radiowych i telewizyjnych oraz o skutkach tego dla mediów), informacja dot. uroczystości z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 V, gwałtownej reakcji władz, informacje dot. obozu internowania w Łowiczu oraz osób, które na przełomie III i IV 1982 roku zostały z tego obozu zwolnione; informacje ze świata (prezentacje tytułów art. w zachodnioeuropejskich dziennikach, które ukazały się po zniesieniu stanu wojennego w Polsce, informacje o apelu do wolnych związków zawodowych i krajów demokratycznych wystosowanego przez Biuro Koordynacyjne „S” za granicą o dalszą pomoc polityczną i materialną dla „prawdziwych związków zawodowych i niezależnych ruchów w Polsce”.

Brak informacji o cenie. Pismo rozprowadzane za pośrednictwem podziemnych sieci kolportażu.

Edycja III, podtytuł „edycja II” (nr 1-9 lub 10), „Pismo Zarządu Regionalnego NSZZ Solidarność Edycja II” (nr 10 lub 11-21). X 1987-8 XII ukazało się 21 nr. oraz 3 wydania, bez numeracji, obj. 4 s. (z wyjątkiem nr z II 1989 i z VI 1989), format A4 (co najmniej 3 nr.: 1, 11 i 15 A5), nakł. 1500-2000 egz.; druk metodą sitodruku przez Bogdana Stasiaka oraz Alinę i Jerzego Pijanowskich w ich mieszkaniu.

Założyciele: Jerzy Kropiwnicki, Grzegorz Palka, Iwona Śledzińska-Katarasińska; w redakcji: I. Śledzińska-Katarasińska (redaktor nacz.), Jerzy Katarasiński, Andrzej Hejduk, Włodzimierz Tomaszewski oraz inne, nieustalone osoby; członkowie redakcji byli także autorami tekstów.

Blisko połowę materiałów zamieszczanych w piśmie stanowiły zagadnienia ogólnopolskie (informacje poświęcone pracom Grupy Roboczej Komisji Krajowej NSZZ „S”, komunikaty, apele, oświadczenia tej struktury związkowej, a także art. traktujące o ogólnej sytuacji w związku, analizy

bieżących wydarzeń politycznych, komentarze i refleksje dot. sytuacji politycznej i polityczno-społecznej w kraju w końcu l. 80., sytuacji społecznej i ekonomicznych warunków życia, potrzeby przemian gospodarczych w PRL, ich kierunków i realizacji.

Druga obszerna grupa materiałów w piśmie poświęcona była zagadnieniom regionu łódzkiego (informacje, oficjalne oświadczenia, komunikaty, stanowiska regionalnych władz związkowych, wywiady z przywódcami związku w regionie, Andrzejem Słowikiem, G. Palką oraz J. Kropiwnickim, art. informujące o powstawaniu kolejnych struktur związkowych w regionie, w różnych zakładach pracy w Łodzi oraz o podejmowanych przez różne środowiska akcjach strajkowych).

Podejmowano też, choć w mniejszym wymiarze, problematykę zagraniczną (art. poświęcony Janowi Pawłowi II w 10. rocznicę pontyfikatu, notka informująca o upoważnieniu przez Prezydium Zarządu Regionalnego NSZZ „S” Janusza Kenica, członka ZR, zamieszkałego wówczas w Szwecji, do gromadzenia funduszy na rzecz ZR NSZZ „S” Ziemi Łódzkiej, XII 1989 materiał nt. aresztowania działaczy Niezależnego Związku Zawodowego Podkrepa w Bułgarii).

Cena pisma 20 zł. Z drukarni odbierał je G. Palka i przekazywał do podziemnych sieci kolportażu.

1990–1991, już legalnie, wydawana była IV edycja.

Henryk Marczak

[Region Ziemia Łódzka, Łódź](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)